TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

45,- Ft | VII. évfolyam 3. szám 1996. március | Független közéleti lap

1848-49 TÖRÖKSZENTMIKLÓSON /2.oldal/

EXKLUZÍV INTERJÚ SZEGŐ JÁNOS POLGÁRMESTERREL

a 3.oldalon

MI ÚJSÁG AZ ALFÖLDI GABONÁBAN?

4-5.oldal

KULTÚRA: KI MIT TUD?

HELYTÖRTÉNETI SOROZATUNK FOLYTATÁSA

a 9.oldalon

BÁLOK

KI VOLT BADÁR BALÁZS?

MEMENTÓ

Paragrafus

☞ A Munkaügyi Központ rovata

10. oldal

KENGYELI ÉS MIKLÓSI HÍREK

Tisztatanyó tervei

KONYHA

Kiss Zoltán receptjei

SPORT

RENDŐRSÉGI HÍREK

1848 - 49 Törökszentmiklóson

A Tisza menti oppidumban /korlátozott jogú mezőváros/ is érlelődött az ösztönökben, tudatban a mozdulás vágya, igénye, amit egyénben, közösségben többször is visszafojtottak addig. Mozdultak azért, mert véleményük szerint meghamisították az urbáriumot, - ezért volt kevés a megélhetést biztosító föld. Egy szűk számú család kisajátította a tanácsbeli tisztségeket, a főbíróit elsősorban. 1845-ig nem volt elkülönítve a földesúr és jobbágy által használt föld. Meg azért, mert az élet minden mozdulatát ellenőrizte az uraság, a szolgabíró, a vármegye. Ezek csak vittek: munkaerőt, adót, földesúri szolgáltatást. A pohár akkor telt be, amikor a földesúri család megtagadta a törvény szerinti lehetőséget, az örökváltságot. Éppen azoktól, akik 128 éve nap mint nap dolgoztak azon, hogy a lakatlan pusztából földművelésre, életlehetőségre való világot teremtsenek. Reményük és keservük Kossuth felé fordította őket. Levelet írtak hozzá, melyben olyan törvényeket javasoltak, amelyek - véleményük szerint elviselhetőbbé tennék életüket. Könnyíteni akarnak az özvegyek sorsán, szigorítani a borfogyasztást, de főleg azt, hogy ők is jelen legyenek a vármegyei döntéshozataloknál. Dicsérik a népképviseleti rendszert.

A mozdulás apróbb lépésekben is megnyilvánult. A Kaszinóban lemondják a vallásos és egyéb nevelésekkel foglalkozó lapokat, és helyette a Kossuth-lapra fizetnek elő. A május 28-án tartott közgyűlésen az eddigi merev elzárkózás ellenére felvették tagjaik sorába Frank Ábrahámot, a helyi izraelita tanítót, aki az Egylet bejárata fölé felfestette a „Szabadság, Egyenlőség" jelszavakat.

Tévedés nélkül állíthatjuk, hogy a földesúri, vármegyei túlkapások során elszenvedett sérelmek orvoslását látták a forradalomban. Sajátjuknak ismerték el a márciusi ifjak 12 pontját, az áprilisi törvényeket, a változásokat. Ezeket naggyűlésen ismertették a lakossággal.

Július 21-én 417 jelentkező nemzetőr közül 119-en a verbászi táborba mennek a függetlenséget, a forradalom vívmányait védeni. Ott volt Soldos Imre főszolgabíró, Sántha István jegyző, Polgár József postamester, a zsellérek, földes jobbágyok, céhes legények és mesterek között.

A forradalmi népképviseleti országgyűlés a szentmiklósiak gesztusát viszonozva, 1848. december 6-ára „rendezett tanácsú város" címet adományozott az eddigi oppidumnak. Az Alföldi Hírlap felhívására a 3000 fogatos között sokan vannak miklósiak is, akik a kormány és országgyűlés Debrecenbe költözését segítik Szolnok vasúti végállomástól a dermesztő hidegben. Január 3-án maga Kossuth is átutazott a városon, de nem ez volt az egyetlen jelenléte.

Eppur si mouve ! - Mégis mozog a föld - írta Galilei nyomán Jókai Mór, 1848 - 49 nagy tanúja később született nagy regényében - amely sajnos ma már lekerült az iskolák feldolgozó munkájából. Igen, 1848 tavaszán valóban megmozdult egész Európa, benne az osztrák birodalom, de Törökszentmiklós társadalma is. Bár nem itt volt a mozgás epicentruma, mégis, ez a város akkor nagy napok tanúja volt.

1849. január 11-én Krajter Mihály tüzértiszt utasítást kapott: „ lovas fuvar szekereket bárhol találva állítsa meg, s azonnal két hat fontos ágyútelepet tökéletesen felszerelve s mindennel ellátva állítson össze, a hozzá megkívántatott tüzérséggel együtt indítsa azokat Török Szent Miklósra". Ettől kezdve az orosz megszállásig Törökszentmiklós frontváros. Itt tartózkodott január 22-én Répási tábornok tartalékseregével, amikor Perczel haderejével Szolnokról kiverte Ottinger dandárját. Hiába üldözték őket Ceglédig, a szerbek és Windischgraetz a hídfőt visszafoglalták a túlerővel. Az ágyúszót a városlakók is hallhatták.

Február 12-én Vécsey tábornokot s hadát üdvözölhették eleink, akik éppen itt élelmet és hadfelszerelést kaptak a Honvédelmi Bizottmány utasítására. Állandóan gyakorlatoztak, készülvén a harcokra. Ágyúállásaik a Kálvária Szolnok felőli részén voltak, őrködtek.

1849. március 5-én a Fehér Ló vendéglőtől indultak Szolnok ellen: 24 ágyú, hat huszárszázad, hat honvédzászlóalj. Nem övék a dicsőség oroszlánrésze, mert késtek. Damjanich és katonáié, akik éppen itt, a városban kapták meg a főparancsnoki elismerést: csákójuk mellé a fehér kakastollat. A sebesülteket az Almásy féle szegényházban ápolták, amely a mai Pánthy téren volt. A hősi halált haltak csontjai itt porladnak a temetőben.

A helyben lévő főhadiszállást Kossuth többször is meglátogatta./Márc. 14-én pl./ Innen ír utasításokat a nemzethez, levelet feleségének:

„Ma délután értem ide Törökszentmiklósra, s itt találtam a rettenthetetlen hős Damjanichot s találtam seregét, mely bátor, mint az oroszlány, lelkesült, mint az erény, határozott, mint az erő, s hű a hazához, mint vas markolatjához. Aki e sereget s vezérét látja, annak kebléhez hazánk győzelme felett a kétségek szikrája sem férhet többé. Beh minő más levegője van itt a léleknek, mint Debrecenben...nincs hely a világon, ahol nyugodtabb is lehetnék."

A törzstiszti értekezleten Vetter vezetésével itt tervezték meg a további teendőket. Itt tudták meg azt is, Kossuth, Vetter, Damjanich, Klapka, hogy Ferenc József manifesztumában törölte Magyarország függetlenségét. A tavaszi hadjárat győzelemsorozata elindulásában tehát szerepünk volt.

Az a hatalmas hadsereg, amely innen indult, kiürítette a kamrákat, ólakat, hordókat. Kossuthék díszebédje 20-án bizony csak kenyér, szalonna, meg esetleg mellé vöröshagyma. A békés alkotómunka is folyik közben, bár lassabban. A Tisza szabályozása ezekben a hónapokban is - akadozva - de folyik környékünkön. A városi költségvetés ebben a két évben 70 %-ban a honvédelmet szolgálta. Jellasics szerint e városban, e frontvárosban március 25-én 14000 honvéd, hat üteg tartózkodott. Május hetedikén a szabadságharc költője, Petőfi is itt tartózkodott, ebédelt. Innen írta ominózus levelét Klapkához. Kossuth július utolsó hetében is itt járt, de már menekülőfélben. Ha még maradt valami a miklósiak éléskamrájában, azt a megszálló-átutazó orosz hadsereg igényelte. Fizetett érte ő is, mint honvédsereg. A várost nem zaklatták. A járvány diktálta a rendet, fegyelmet, aminek több halottja is volt civilek és katonák között..

A szabadságharc után a város megtarthatta rangját, átmenetileg járási székhely lett, de keserves évek következtek. Az osztrák önkény miatti szenvedéseknél csak a több éven át tartó szárazság, az évszázad legnagyobb aszálya okozott nagyobb gyötrelmet/1863/. Az Almásyak azonban elvesztették feudális előjogaikat, a város megkapta az úrbéri földeket, sőt a birtokokból is egyre többet vásárolhattak maguknak az igénylők.

Nem tudjuk, mennyi hősi halottja, bujdosója, bebörtönözöttje volt a forradalom és szabadságharc bukásának a helybeliek közül, de egyre hangosabban és cselekvőbben mertek itt is szólni róla, érette. A Kossuth út és tér, szobor, a temetői emlékmű, a hősök nevének utcanevekben tovább élése, emléktáblák azt bizonyítják, hogy a történelmi tettek emléke, szelleme él, élt a városban-, többek között a március 15-i ünnepségeken.

Exkluzív interjú Szegő János polgármesterrel

- Polgármester Úr! Szíves engedelmével személyes indíttatással szeretném kezdeni a riportot. Hogyan éli meg érzelmileg, idegileg azokat a gondokat, melyet viselnie kell a gazdasági megszorítások következtében? Azaz: vannak-e álmatlan órái, éjszakái egy-egy előbukkanó, vagy cipelt városi teher miatt?

- Nehezen, hiszen az 1996-os esztendő az előző évekhez képest nehezebbnek ígérkezik, városunk lakói is szinte teljesen felélték tartalékaikat és sajnos, az önkormányzat lehetőségei is nagyon beszűkültek.

Ebben az esztendőben, annak ellenére, hogy 1995-ben közel 30 %-os infláció volt, mindössze 4,7 %-kal több induló forrás áll a város működtetésére rendelkezésünkre. Ilyen költségvetési körülmények között kell nekünk a város működőképességét biztosítani, mely feladat szinte megoldhatatlannak látszik, és a gazdálkodásunkban várható komoly gondjaink bizony nem hatnak rám nyugtatóan és előfordul, hogy éjjel is „ lehetőségem van" e gondjaink megoldásával foglalkozni.

- Melyek azok az eredmények, amelyekre - eddigi polgármesteri időszakában - a legbüszkébb?

- Mindenekelőtt az önkormányzatunk igen nagy eredményének tartom, hogy az eltelt öt esztendőben a város működőképességét hitelfelvétel nélkül sikerült biztosítani.

A lehetőségeinkhez mérten a városiasodás terén előreléptünk, fejlesztettük az úthálózatunkat, a megye egyik legrendezetlenebb városi piacteréből sikerült a megye egyik legrendezettebb piacterét kialakítani, megtartottuk és részben fejleszteni is tudtuk városunk intézményhálózatát, megvásároltuk a téglagyárat és a szenttamási húsüzemet, több középületünket felújítottuk, és most félidejéhez közeledik telefonfejlesztésünk is, amely a város életének egyik legnagyobb infrastrukturális fejlesztése. A telefonfejlesztés megvalósulása után városunk minden olyan alapvető műszaki infrastruktúrával rendelkezni fog, amely a XXI. század küszöbén elengedhetetlenül szükséges egy európai kisváros normális életéhez.

Örülök annak is, hogy ebben az esztendőben már negyedik alkalommal rendezi meg városunk a Szentmiklósi Napokat, amely mindannyiunk örömére városunk legjelentősebb rendezvénye lett.

- Milyen új feladatok és nehézségek várnak folyamatos megoldásra Törökszentmiklóson? Mi fáj legjobban a meg nem oldott feladatok közül?

- Az önkormányzat számára legnagyobb és egyben nagyon nehezen megoldható feladat, hogy ebben az esztendőben is működőképesek maradjunk, az egyre nehezedő gazdasági helyzetre találjunk olyan helyi választ, amely a város hosszú távú normális működését biztosítja.

Ebben az esztendőben is hitelfelvétel nélkül terveztük meg költségvetésünket, ennek megvalósítása nehezen teljesíthető célkitűzés, elég, ha visszautalok a rendelkezésünkre álló források jelentős reálértékcsökkenésére.

Településünk legnagyobb gondja és nekem is ez fáj a legjobban, a jelentős mértékű munkanélküliség, amely olyan terhet jelent a város életében, amit az önkormányzat kiegyensúlyozott gazdálkodása ellenére sem tud érdemben kezelni.

- Hogyan és milyen módon tervezik tovább javítani a lakossági szolgáltatások fejlesztését?

- Itt a polgármesteri hivatal szolgáltató jellegének további javulását kell elérnünk. A képlet egyszerű, mi vagyunk a polgárainkért és nem fordítva. Meg kell találnunk annak módját is, hogy az önkormányzat és a városi civil szervezetek kapcsolata teljesebbé váljon, hiszen a civil szervezetek színvonalas működése egyben minőségi mutatója a település életének, ugyanakkor erőforrása az önkormányzati munkának is.

- Van-e elképzelés az önkormányzati intézmények működtetésének korszerűsítésére?

- A már többször érintett gazdasági nehézségek ezt állandóan napirenden tartják, de itt is meg szeretném fogalmazni, hogy intézményrendszerünkben és az önkormányzati foglalkoztatásban lényeges változtatást nem tervezünk

A városi intézményhálózat racionális működtetése folyamatosan aktuális feladatként jelenik meg az önkormányzati munkában, melynek során ebben az esztendőben megvizsgáljuk két intézményünk esetleges összevonását és egy harmadik intézményünk tevékenységi körének lényeges leszűkítését. Az viszont egy egészen más kérdés, hogy ezek az intézkedések korszerűsítésként, a munkánk minőségi elemeként értékelhetők-e, ezen minden bizonnyal okkal lehetne vitát nyitni. A rideg valóság az, hogy a nagyon kedvezőtlen gazdasági környezet kényszerít bennünket az eddiginél is takarékosabb működésre.

- Végezetül, ismét egy személyes jellegű kérdés. Mit jelent Ön számára a szülőföld? Pontosabban: mi az, ami ezernyi szállal köti Törökszentmiklóshoz és vidékéhez?

- Szinte minden ideköt, itt születtem, jelenleg is a városnak azon a részén lakom, ahol az apai nagyapám az 1900-as évek elejétől lakott, itt

jártam középiskolába, a feleségem és családja is törökszentmiklósi, itt él családjával a testvérbátyám is.

Törökszentmiklós városhoz és annak határához nagyo sok kedves gyermekkori élményem is kötődik, barátok, közös játékok, gyermekcsínyek, a Katolikus Főtemplom, ahol megkereszteltek, itt kötöttem házasságot és kereszteltük meg gyermekeinket.

A munkahelyeim is itt voltak, köztük a 604. Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola, ahol közel 20 évig dolgoztam, és legvégül: az eltelt öt év önkormányzati munkája és erőfeszítései, amelyhez kudarcok és sikerek is tartoztak, mind-mind a szülővárosomhoz kötődő szoros, közvetlen kapcsolataimat jelentik.

- *Polgármester Úr! Köszönöm az őszinte, sok információval és gondolatokkal szolgáló beszélgetést. Kívánom, hogy további útját is siker övezze. Szolgálata legyen öröm valamennyiünk szeretett szülővárosa számára.*

- Sz -

Tiszatenyő tervei

Beszélgetés Pinczi Imre polgármesterrel

Megkerestük a Törökszentmiklóstól 6 km-re fekvő kisközség polgármesterét, hogy mutassa be települését, beszéljen terveikről.

Pinczi Imre polgármester:

- A település már a XIII. században létezett, de a török uralom alatt teljesen elnéptelenedett, eltűnt a térképről. Újratelepítésére századunk elején került csak sor. Lakói ekkor kizárólag uradalmi cselédek voltak. A község lélekszámának növekedése a '30-as évekre tehető. A lakosság száma kb. 1970-re elérte a jelenlegi közel 2000-et, azóta stagnál.

Az önkormányzatiság kialakulása óta községünkben megépítettünk egy új kommunális hulladék-lerakó telepet, egy új ravatalozót, kiépítettük a gázvezeték hálózatot, melyet a község lakosságának több, mint kétharmad része használ. A tavalyi év során megépült községünkben a 180 igénylőt ellátó telefon-hálózat, melynek ugyanilyen arányú bővítésére ez évben kerül sor.

Tiszatenyőt megközelíteni nem nehéz, „ csak le kell mennünk a térképről". Furcsának hat ez a megjegyzésem, de aki a közelmúltban járt a Törökszentmiklóst községünkkel összekötő országos közúton, tudja, hogy miről beszélek. Az út állapota olyan siralmas, hogy maholnap egy földút is járhatóbb lesz.

A két évvel ezelőtti gázberuházás és sajnos az idei tél községünk burkolt útjait is megviselte, elengedhetetlenné vált felújításuk. Az 1996-os évben nagy gondot fordítunk belterületi útjaink állapotának javítására. Költségvetésünkben 2 millió forintot különítettünk el kátyúzásra, felújításra, és ugyanekkora összeget kívánunk fordítani új útszakasz építésére. Pályázatot nyújtunk be állami alap elnyerésére, ehhez viszont szükségünk van a lakosság támogatására.

- *Az útépítés mellett szerepel-e más beruházás idei terveik között?*

- Sajnos, nem. Az évről-évre szűkülő pénzügyi lehetőségeink nem teszik lehetővé nagyobb beruházások megvalósítását. A legfontosabb feladatainkat, intézményeink működtetését, településüzemeltetési kötelezettségeinket is egyre nagyobb erőfeszítések árán tudjuk csak megvalósítani.

Mindezek ellenére távlati terveink között szerepel községünk csatornahálózatának kiépítése, melynek kiviteli tervei már elkészültek. Próbálkozásaink kudarcot vallottak, rá kellett jönnünk, hogy községünk egyedül nem képes megbírkózni a feladattal, csakis a regionális megvalósítás a járható út. Kérem a Törökszentmiklós és kis térsége hasonló gondokkal küzdő településeit, hogy keressenek meg bennünket a közös megvalósítás érdekében.

A közeljövőben szeretnénk létrehozni egy 16 férőhelyes öregek napközi otthonát, melyhez szintén pályázat útján kívánjuk az anyagi fedezet egy részét megteremteni.

Mint eddigi mondandómból kiderülhetett, terveink, céljaink megvalósításához egyetlen egy dolog /de háromszor/ hiányzik, mégpedig a PÉNZ.

- *Polgármester úr! A tervek szépek és reálisnak tűnnek. Bízzunk abban - ismerve az Ön és képviselőtársai leleményességét - hogy pénz is lesz hozzá, s akkor Tiszatenyő nagyot lép előre a fejlődés útján.*

MI ÚJSÁG AZ ALFÖLDI GABONÁBAN?

Immár több, mint egy éve, hogy a Gabonában befejeződött a privatizáció: új felállásban, magánkézben működik az Alföldi Gabona Rt. Ez alkalommal Karsai Endréné vezérigazgató helyettessel beszélgettünk gondjaikról, problémáikról, terveikről.

- *Mint ismeretes, 1989. előtt a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat közel 2000 főt foglalkoztatott, 10 malomüzemmel, keverőüzemekkel, elegendő tároló kapacitással rendelkezett. Hogyan ment végbe a karcsúsítás?*

- A cég karcsúsodását jelentette az, hogy tároló kapacitást vontak el a vállalattól, másrészt az ÁVÜ decentralizált privatizáció végrehajtását írta elő, melyben meghatározta az értékesítendő telephelyek, üzemek körét is. Az előírt kapacitáscsökkenés megtörtént, a létszám kb. 670-680 főre csökkent, jelenleg négy malmunk üzemel, továbbá a borsóhántoló, rizshántoló, három keverőüzem és mintegy 210-220 ezer tonnás a tároló kapacitásunk.

Célunk, hogy a megmaradt üzemeket gazdaságosan működtessük, lehetőleg folyamatosan és maximálisan próbáljuk ezeket kihasználni. A létszám lecsökkenésének aránya részben mutatja a kapun belüli munkanélküliség felszámolását is.

- *Alapvető élelmiszeripari terméket gyártó cég lévén, bizonyára elsődleges feladat a megye - és a távolabbi környezet - folyamatos, zökkenőmentes ellátása. Ugyanez vonatkozik a keveréktakarmányra is. A megváltozott alapállásból okoz-e nehézséget e feladat megoldása?*

- A jelenlegi liszt igényeket ki tudjuk elégíteni a meglévő négy malom termeléséből. Inkább az a gondunk, hogy a malmi kapacitás több, mint másfélszerese az országos szükségletnek, és mindegyik próbál piacot szerezni. Ez a kereskedőket leginkább az ár oldaláról befolyásolja.

- *Tehát ez az oka, hogy az üzletekben a miklósi liszt mellett megtalálható az olcsóbb,de gyengébb minőségű egyéb liszt is.?*

- Nagyon hosszú időn keresztül nem tudtuk a minőséget az árban elfogadtatni éppen azért, mert akkora volt a kínálat a piacon, hogy a kereskedők ezt nem ismerték el - a vásárlók már inkább.

- Visszatérve az ellátásra: mi az oka, hogy a városban már több hete ill. hónapja nem lehet korpát kapni?

- A korpa igény az utóbbi egy-másfél hóban megnőtt. Míg ősszel szinte eladhatatlanná válik, ilyenkor tavasszal - mivel már a takarmánykészletek csökkenőben vannak - megemelkedik a korpa iránti igény. Ezzel szemben a belföldi liszt piac kezd telítettebbé válni, a malmok nem teljes kapacitással működve dolgoznak. A keveréktakarmány igény fokozódik, így a saját keverőüzemek is nagyobb mennyiségű korpát igényelnek, tehát értékesítésre kevesebb jut. Az őrlés során a kihozatali arány behatárolja a korpa előállítási mennyiségét, tehát nincs szó esetleges felhalmozásról, ami nem is lenne kivitelezhető az állagromlás miatt.

- Említette a belföldi piac telítettségét. És az export?

- Az elmúlt évben, főleg a második felében jelentősebb mennyiségű lisztet szállítottunk exportra, az idén viszont még nem. Keveréktakarmányra ezideig még nem sikerült külföldi vevőt szerezni, jelentéktelen mennyiségű kukoricadara, ill. kukoricaliszt került kiszállításra Romániába.

- Mi a helyzet a borsóval és a rizzsel?

- A megyében nagyon visszaesett a borsótermelés, ugyancsak kevés a nyersrizs alapanyag. Az import hántolt rizs legtöbb esetben átdolgozást igényel, tehát a rizshántoló igénybe van véve.

- Nem lenne előnyösebb inkább a nyersrizs behozatalt növelni a hántoló kapacitásának a kihasználása érdekében?

- Ázsiai országokból a nyersrizs importálása részben elég körülményes - nem minden ország engedélyezi a nyersrizs kivitelt, - másrészt a nyersrizsnek optimális esetben is 50-55 %-a alkalmas emberi fogyasztásra: ez azt jelenti, hogy 45-50 %-ban takarmányt és melléktermékrizshéjat utaztatunk, ami a nagy távolság miatt nem gazdaságos. Egyéb beszerzési forrás pedig nincs, mivel az európai rizstermelő országokból a nyersrizst nem engedik kiszállítani.

- Van-e új termékük, vagy terveznek-e új termék bevezetését?

- Igazából új termékünk évek óta nincs, nem, mintha nem foglalkoznánk a gondolattal, hanem anyagi korlátaink nem teszik ezt lehetővé, sőt el kell mondanom, hogy miután a környékbeli szójatermelés szinte teljesen megszűnik, így nincs felvásárlási lehetőségünk.

Foglalkozunk triticale őrléssel is, a búzaőrléshez képest jelentéktelen mennyiségben. Ezt az őrleményt környékünkön nemigen használják sem a sütőiparban, sem a kisebb pékségekben. Egy Pest környéki sütőipari részvénytársaság kísérleti szinten foglalkozik vele: búzalisztbe keverve nagyon kellemes termék.

FAWEMA lisztcsomagoló Törökszentmiklóson

- A fiatalok, tanulók részéről mutatkozik-e érdeklődés a malomipari szakma iránt, és van-e erre igény?

- Igény lenne, de a fiatalok részéről az érdeklődés nagyon gyér. Nyíregyházán és Székesfehérváron folyik szakmunkástanuló-képzés. Mindkét helyen van támogatott, ösztöndíjas tanulónk, de többet is tudnánk fogadni.

- És hogyan áll a felsőfokú képzés?

- Van néhány olyan dolgozónk, aki Szegeden, az Élelmiszeripari Főiskolán végzett. Egy fiatalember, aki most fog végezni, elképzelhető, hogy nálunk fog dolgozni, bár nem ezen a környéken lakik. Van igényünk szakemberekre, várjuk őket.

- A jelenlegi energia-áremelés hatása érezhető lesz-e a közeljövőben a termékeik árában?

- Sajnos, nem ez az egyetlen költségtényező, ami nő, mert folyamatosan emelkednek a szemesek árai, nemcsak a búza, hanem a kukorica, árpa is - a keveréktakarmány import alapanyagairól nem is beszélve, melyeknek árai az utóbbi félévben folyamatosan, meredeken kúsznak felfelé - tehát ezzel együtt egy újabb áremelés még a tavasz folyamán valószínűsíthető

- Az adott lehetőségek, körülmények között lehet-e fejlesztésre gondolni?

- A következő évekre tervezzük a törökszentmiklósi malomüzem rekonstrukcióját végrehajtani, ami jelenlegi kalkulációnk, becslésünk szerint 5-600 millió Ft-ba fog kerülni. Ezt már elkezdtük olyan formában, hogy a koptató üzemrész 1994-ben felújításra került, ami 1995-ben gyakorlatilag már működött is, a továbbiakban pedig anyagi lehetőségeink fogják meghatározni, hogy mikor tudjuk elkezdeni az őrlő rész felújítását.

- Milyen anyagi forrásból kívánják ezt megvalósítani?

- Túlnyomórészt hitelből, 32-36 %-os kamatláb mellett.

- A rekonstrukció eredményeként milyen megtakarításra, mennyiségi vagy minőségi változásra, megtérülési időre számítanak?

- Ennyire pontos számításokat még nem végeztünk, jelenleg még tanulmányterv szinten van az elgondolás, és mint említettem, a kivitelezés ütemét anyagi lehetőségeink fogják meghatározni. A rekonstrukció a minőség biztosítása mellett a kihozatalt is jelentősen növelné, a jövedelmezőség lenne az alapja a beruházás megtérülésének. Alapvető gondunk, hogy tőkehiányosak vagyunk, különösebb fejlesztésre tehát nincs anyagi lehetőségünk, a szintentartás az, amit pillanatnyilag biztosítani tudunk.

- Köszönöm a beszélgetést.

- sj-

Fotó: Simon Gyula

IRODALOM * MŰVÉSZET * KULTÚRA

KI MIT TUD? - ismét

„ Minden nemzet elemi igénye, hogy örömmel rácsodálkozhassék fiataljainak tehetségére, fölfedezhesse bennük rejtett tartalékaikat, hogy ebből is erőt meríthessen önbecsüléséhez".

E gondolat jegyében történt a tizedik KI MIT TUD? meghirdetése a honfoglalás 1100. évében.

Február 10-én a területi vetélkedő keretében öt kategóriában léptek közönség elé a Művelődési Központ pódiumtermében azok a tehetséges fiatalok, akik Cibakházáról, Cserkeszőlőről, Kengyelről, Kunszentmártonból, Martfűről, Tiszabőről, Tiszaroffról és Tiszatenyőről érkeztek. A tizenkilenc műsorszámból kilenc törökszentmiklósi produkció volt. / Sajnos, az éppen akkor járhatatlan utak miatt Tiszaföldvár és Homok szereplői nem érkeztek meg./

Volt citerazene, vers, népdal, néptánc, cigánydal, cigányzene, cigánytánc, dzsesszbalett, táncdal és hallottunk egy pop-együttest is.Bár a teljesítések színvonala nagyon különböző volt, valamiben azért mindnyájan megegyeztek: igen nagy igyekezettel mutatták be tudományukat.

Megyénk összes területi vetélkedőjén Lengyel Boldizsár dramaturg a zsürielnök, segítői pedig Szatmári Judit zenepedagógus és Mozsonyi Albert táncpedagógus. Ők részletesen értékelték a bemutatott számokat. Őszintén beszéltek a hiányosságokról és tanácsokat adtak a további munkához.

Díj mindenkinek jutott, eredményhirdetés viszont majd csak a területi bemutatók befejezése után következik. Addig még lehet izgulni és reménykedni!

Lapzártakor érkezett: az 1996. március 30-i, szolnoki megyei döntőbe egy törökszentmiklósi versenyző jutott: BAKTAI SZERÉNA /népdal/. GRATULÁLUNK!

/ H./

A Miklós néptáncegyüttes bemutatója

Bál a Zeneiskoláért

A „ZENEISKOLÁÉRT" Alapítvány február 17-én rendezett elsőízben jótékonysági bált a Művelődési Központ pódiumtermében.

Balázs Zsolt igazgató köszöntője után Búzás Sándor országgyűlési képviselő nyitotta meg a rendezvényt. Ezt követte a tanárok rendhagyó hangversenye. Műsorukon ragtime és klasszikus dzsessz szerepelt. A közönség nagyon kedvezően fogadta a megszokottól eltérő hangvételű darabokat.

Szegő János polgármester pohárköszöntőjében megerősítette, hogy a lehetőségekhez képest továbbra is támogatni fogja városunk zeneoktatását.A népzenei műsor Erdei Klára tanárnő vezetésével, valamint Ábel Gabriella és Gaál András bemutató tánca egyaránt nagy sikert aratott, a vidám bálozóknak pedig Horváth István és társa szolgáltatta a talpalávalót.

A bevétel három nemes célt szolgál: hangszereket vásárolnak belőle, tandíjtámogatást kapnak a szociálisan hátrányos, de tehetséges gyermekek és jut belőle a hagyományos nyári zenei táborra is, ami a Szentmiklósi Napokra való felkészítés jegyében történik.

Az iskola vezetősége kéri, fogadják köszönetüket áldozatos támogatásukért segítőik: Alföldi Gabona RT.,ÁFÉSZ, Barby butik, Burján Attila, Csór Ilona papírírószer kereskedő, Csupor BT., Delikát Vegyeskereskedés, Berta Jánosné, FÉNYSZÖV, Hűtőgépgyár, Jééé Diszkont Áruház, Juhász Béla, KDNP, KLIMPEX kereskedés, Koller Ferenc virágkereskedő, Kovács Györgyné, Kovács László képviselő, Dr. Kókai János, Leblanc János, Markóth László, Nagy József, Nánási Sándor, Pollainé Rabi Éva kazettakereskedő, Réday János, Speedy BT., Surjányhús Kft,SZEM-MA Üzletház, Szuperinfó - Pálhidy Gáborné, Tekes József, Tóth Tibor képviselő.

/ H./

Bál a könyvtárért

Herczeg Tímea és Busai Norbert mezőségi tánca

Február 3-án rendezték meg - immár második alkalommal - a PRO BIBLIOTHECA /Könyvtárért/ Alapítvány bálját.

A bált az est házigazdája, Csík Csaba nyitotta meg. Szabó Ferencné, az alapítvány titkára megköszönte mindazok munkáját, akik segítették a bál létrejöttét.

Ezután Hűvösvölgyi Ildikó és ifj. Rátonyi Róbert zenés műsorát hallgathatták meg a jelenlévők.

A vidám versek, musical dalok után Bajusz Katalin alpolgármester pohárköszöntője következett.

A vacsora után a város tehetséges fiataljai folklórműsor keretében mutatkozhattak be.

Pércsiné Szilaj Etelka, a népművészet ifjú mestere népdalokat énekelt. Erdélyi Klára és Németh Péter gyimesi keservest adott elő hegedűn és gordonon. Boda Péter cigány népköltést szavalt. A műsor végén Herczeg Tímea és Busai Norbert - a Budapest Táncegyüttes tagjai - mezőségi táncokat adtak elő.

Éjfél előtt könyv- és képárverésre került sor, majd tombolahúzás következett. A város vállalkozói, intézményei nagyon sok tombolatárgyat ajánlottak fel, így kevesen tértek haza üres kézzel.

A bál bevételét az alapítvány a könyvtár információs lehetőségeinek javítására: a könyv- és folyóirat- állomány bővítésére és egy információs adatbázis kialakítására akarja fordítani, mely a város minden lakosa számára hozzáférhető lenne.

B.B.

Fotó:Wolcsánszky Csabáné

A Pro Bibliotheca Alapítvány megköszöni támogatóinak az alapítványi bálra adott tombolatárgyakat

Alföldi Gabona Rt.	Csandi Bt	Ideál Miklós Kereskedelmi Kft.	Peti Lajosné
Apáról fiúra Alapítvány	Csillag Divatház	JÉÉ Diszkont	Polgár-Társak Bt
Árvai János	Csór Ilona, ICO Papír és Írószer	Kisné Hamar Mária	.Sarok Abc
Bak Sándor	Fény Diszkont	Kolozsi Bt.	Start Műszaki Bolt
Bodnár Piroska	Filmcentrum	Majtényi László	Törökszentmiklós és Vidéke ÁFÉSZ
Borsos Károly	Garázsmarket	Miklós ABC	Vass Áron
Busai Józsefné	Hangodi Lajos	Művelődési Központ	Dr. Vogel Judit
Búzás Sándorné		Nóra Videotéka	
ConAvis Rt.			

Köszönjük mindazoknak a segítségét, akik anyagilag vagy más formában támogatást adtak az alapítvány sikeres működéséhez.

HAGYOMÁNYOS GIMNÁZIUMI TABLÓBÁL

A Bercsényi Miklós Gimnázium végzős növendékei /maturandák és maturandusok/ 1996. február 24-én, szombaton 18 órai kezdettel tartották nagyszabású hagyományos műsorukat a gabonaipar kultúrtermében /Bethlen Gábor u./, melynek keretében a III-os diákok bemutatták Fejér István: A kísértet házhoz jön c. közel kétórás színdarabját. A siker nagy volt. A zsúfolásig megtelt színházteremben melegen ünnepelhettük Fehér Imre tanár urat, a színdarab rendezőjét és a szereplőket: Karancsi Tamást, Rőszer Tamást, Serfőző Istvánt, Zagyi Pétert, Kovács Tímeát, Nagy Angélát, Dávid Erzsébetet, Habók Mariannát, Bakos Pétert, Oláh Tibit. A díszlet Szécsi Pál tanár úr irányításával készült. Színpadi technikus: Buczkó Róbert, súgó: Kiss Ágnes.

Palotás

Szünet után a terem kicsinek bizonyult a nyitótáncoknak /IV.A: palotás, IV.B: paso doble, IV.C : bécsi keringő/. A táncosokat többször is visszatapsolták. Kár, hogy Törökszentmiklóson még mindig nincs nagy rendezvények számára alkalmas terem és kiszolgáló helyiségek. S főként : a meghívott „vendég ifjúság" kis töredékének rossz voltából szomorú látvány maradt, „elhagyott csatatér" a disco befejeztével. Elgondoltató, milyen kiáltó ellentét van a színházi - és nyitótáncélmény, valamint a kulturálatlanságba torkolló „disco szórakozás" igénytelensége között. Nem lehetne ezen változtatni...?

Bál a Székács kollégiumért

Jótékonysági bált rendezett március 2-án, 19 órától a Székács Szakközépiskola ebédlőjében a „Tanulj, Sportolj Művelődj - Kollégiumért '93" Alapítvány. Az alapítvány a volt székácsos kollégistákat hívta meg immár harmadik alkalommal a kollégisták támogatására jelentős eredménnyel járó mulatságra. Természetesen a jelenlegi kollégisták szülei és a tanári kar tagjai is megjelentek. Az est műsorában szerepelt a Zeneiskola fúvósegyüttese, a Miklós Táncegyüttes néhány tagja, valamint az iskola tanulói. A bál legnagyobb sikere évek óta a tombolasorsolás, ahol most is száznál több igen értékes felajánlott tárgynyeremény talált új gazdát, többek között például sétarepülésre jogosító utalvány, vagy kisbárány, hogy a legkülönlegesebbeket kiemeljük. A vendégek igen jól érezhették magukat, mert még reggel fél hétkor is szólt a nóta. A kollégiumi alapítvány számlája több, mint 200.000 Ft-tal lett gazdagabb. T.

Sikeres volt!

Sok fejtörést okoz évek óta a végzős tanulók szalagavatójának megrendezése a 604. Sz. Ipari Szakmunkásképző, Szakközépiskola és Speciális Szakiskolában.

A gond mindig ugyanaz, nincs egy olyan nagy termünk, ahol ünnepélyessé tehetnénk ezt az eseményt.

Most is így volt ez, közel 200 tanulónk /szakközépiskolás, szakmunkás és szakiskolás/ készült a szokásosnál nagyobb izgalommal a nevezetes napra. Hosszú évek óta először léphettünk ki e rendezvénnyel az iskolából. Az iskolánk sötét, szűk folyosói helyett az Alföldi Gabona Rt. „Színházterme" és kiszolgáló helyiségei várták a diákokat, vendégeket.

A nagy létszám miatt két alkalommal, február 16-án és 17-én rendeztük az ünnepséget.

A szalagfeltűzés után Moliere : Dandin György vagy a megcsúfolt férj című darabját a szakközépiskola III. osztálya adta elő. Betanította Ecsédi Erika tanárnő.

Az éjfélig tartó DISCO-t a végzős tanulók angol keringője nyitotta meg. A táncot Molnár Péter tánctanár tanította be.

A színdarab és a nyitótánc is emlékezetes marad számunkra. Ezzel talán elindult valami új az iskolánkban, ami szép hagyománnyá alakulhat, amit az új iskolavezetésnek is köszönhetünk.

Minden tanár, diák és sok-sok szülő dolgozott ezért a sikerért.

Nevelőtestület.

KI VOLT BADÁR BALÁZS?

/1855-1939/

„ Művész, rajongó, aki az emberi élet céljának a szépre, a tökéletességre való törekvést vallotta." Különös mesterember, tudatos, örök kísérletező, aki a népi fazekasmesterség minden fortélyát elsajátítva lépett tovább egy sajátos művészi kerámia-stílus felé. Díszedényeket formált iparművészeti igénnyel. Mindig többet, nagyobbat, szebbet, tökéletesebbet akart másoknál. Ő „...pár elemivel, a túri agyaggal, az egyszerű korongolóval, írókával és drótbélű ceruzával olyan művészetet teremtett, mellyel meghódította a világot."/Mezőtúr és Vidéke, 1995. III.9./

Első sikerét - 35 évesen - az aradi kiállítás hozta. Több hazai bemutatkozás után következett 1894-ben Antwerpen, majd Brüsszel. Itthon 1896-ban, az ezredévi kiállításon érte élete legnagyobb öröme: Erzsébet királyné megvásárolta páros dísztáljának egyikét, a király pedig ezüstérmet ajándékozott neki.

A századfordulón a párizsi világkiállításon részesült a legértékesebb külföldi kitüntetésben. Díszoklevelek, elismerések özönét kapta, melléje kitűnő külföldi ajánlatokat. Őt azonban nem érdekelte a hírnév és a pénz - hű maradt szülőföldjéhez.

1928-ban a Kormányzótól átvehette a Signum Laudis-t, a dicsőség jelét. Ezt rajta kívül hazánkban csak egy másik mesterember érdemelte ki.

A „korsósok fejedelmének" kiállításából

Fotó. Árvai J.

Móricz Zsigmond atyai jóbarátként tisztelte. „Mikor evvel a sároskezű s tiszta gondolkodású emberrel beszélgettem, ...még nagyobb hatást tett rám, mint művészete"-írta róla.

Az idős mester 1939-ben húnyt el, 84 éves korában. Szinte utolsó napjáig dolgozott. Gazdag életének legszebb darabjaiból tekinthettük meg azt a kiállítást, ami február 8. és 29 között volt látható a Törökszentmiklósi Helytörténeti Gyűjteményben. Az ő művein kívül fia, lánya, unokája, sőt dédunokája: Vass Áron alkotásai is helyet kaptak.

Szabó Antal igazgató megnyitójában nagy tisztelettel beszélt a nem mindennapi dinasztia hagyatékáról. Idős Badár Balázs a sárművészet poétája, a korsósok fejedelme volt. Az utókor Mezőtúron méltóképpen őrzi emlékét. A Badár-életművel való találkozás gondolkoztasson el minket, törökszentmiklósiakat is! Ismerjük-e eléggé múltunkat? Nem merül-e nálunk a feledés homályába esetleg olyan földink, akit hasonlóképpen kellene nekünk is tisztelnünk? Ez a kiállítás ösztönözzön bennünket is arra, hogy keressük és még idejében gyűjtsük össze értékeinket!

/H./

Fejezetek Törökszentmiklós múltjából

II.

Kovács Gyöngyi régész, turkológus előadásának címe A szentmiklósi török palánk. Ő is ismerős városunkban, legalábbis azok előtt, akik az 1982 évi ásatásoknál látták mindig hangyaszorgalommal sürgő-forgó alakját, leginkább a kutatóárkok mélyén vagy környékén. Ekkori munkájáról több tudományos dolgozatában is beszámolt. A múlt esztendőben főként a dunántúli, török birtokában levő várakat faggatta titkairól, s közben doktori disszertációjára készült.

Történelem kutatásunkban - hangoztatta előadása bevezetésében - egyre nagyobb figyelem irányul a 16-17. századi török kori végvárrendszerre, az egyes várakra, s így került szondázásra a törökszentmiklósi palánk is. Ezek a várak a török hódítók katonai uralmának pillérei, az adószedés és polgári igazgatás központjai voltak, így a törökszentmiklósi is, ha nem is tartozott 130 éven át a legfontosabbak közé. A várak, palánkok az idegen vallás, kultúra és művelődés bázisai.

A törökszentmiklósi, azaz a balaszentmiklósi,- mert ekkor ez a neve- elsőrendű funkciói közé tartozott a Közép-Tiszavidék katonai, kereskedelmi ellenőrzése. E tájon 1552-ben jelent meg a török. A palánk építésének valószínű ideje 1553-54. 1556-ból már várkatonák zsoldlajstromát is ismerjük, sőt a század több évének katonai statisztikai adatait is. Nahije központ, tehát közigazgatási-polgári központ is.

A palánkot nem a puszta mezőre, hanem a Tinóka partján álló középkori eredetű épület, torony, templom köré építették. Őrsége 1575-ben a bécsi haditanács szerint 75 lovas, 180 gyalogos. Ez az állandó 200 fölötti létszám kiemelt katonai szerepére utal, mégpedig növekvő létszáma alapján. A lovasság nagy létszáma mozgékonyságukról árulkodik.

1570-ben Karácsony György népi seregei tettek kísérletet hiszékeny, balga módon elfoglalására. A budai pasák 16. századi leveleikben - török várak alá száguldó magyar katonákra, azok titkon való rohanásaira, lesvetéseire, támadó szándékaira panaszkodnak. Ezek között szerepelt a szentmiklósi kastélyt ért támadások híre is, amit az egri, ónodi, ecsedi, nagykálói, tokaji katonák hajtottak végre. 1576-ban mintegy 700-an rohanták meg a várat, gyújtó szerszámokat hajigálva. Ezt ismételték meg 1578-ban, 1581-ben. A 15 éves háború idején magyar kézre került, de előtte a török a várat felgyújtotta. 1585-ből való Hoefnagélius metszete a várról /ez alapján készült a Gyűjteményben lévő makett is/, de van következő századból is metszet, amely sokkal sematikusabb.

Mintegy hatvan évig a szentmiklósi terület lakatlan puszta. A török a magyaroknak legelőnek, kaszálónak adta bérbe. 1657-ben a palánkot újjáépítették, két év múlva Rákóczi György hadai pusztítják el, de 1661-ben újra áll. Thököly is birtokolta rövid ideig. 1685-ben újból török gyújtotta fel, s végleg az ehyészet birtokába került.

A vár területének felmérésére Sugár István vállalkozott a 70-es években. Alapterületét 250-300 x 200-300 méterre kalkulálta. Az ásatások azt bizonyították, hogy a talaj törökkori szintje a mainál 1-1,5 méterrel lejjebb volt. Több árokszakaszra bukkantak. A fal szerkezete olyan volt, hogy nagy és állandó törődést, karbantartást igényelt. A falakon kívüli vizesárkok 8-10 méter szélességűek, mélységük is elérte a 4-5 métert. Török időkből való vermek, szemetes gödrök is előkerültek. Az előbbiek mélysége elérte a 3,7 métert is. Az utóbbiakból mázas talpas tálak, kiöntőcsöves korsók, töredékek között jellegzetes török kerámiák kerültek elő. Gyakorta kerültek elő azonban magyar fazekas mesterek munkáinak darabjai is. Fémtárgyak csak szórványosan, bronz gyertyatartó, rézkanna fedele, ugyancsak réztöredékek.

Az előadás végén a templom előtti kutatóárok vasleletanyagáról szólt, ezek mezőgazdasági munkaeszközök erősen korrodált darabjai: csoroszlya, kasza, stb. Valószínűsíthető, hogy az 1699-ben újratelepülő lakók rejtették el, amikor menekültek a labancok és a rácok elől./Rákóczi nem tudta megvédeni a Tisza bal parti lakosságát, inkább áttelepítette a másik oldalra őket./

Kovács Gyöngyi előadása végén hangsúlyozta, hogy a török palánkra koncentrált, tudatosan mellőzte a polgári településekre vonatkozó adatokat, a török korabeli forrásanyagot, amelyek a polgári lakosságra vonatkoznak.

- Sz. A.-

Emlékezzünk Cseresnyés doktor úrra

„Nem hal meg az, ki milliókra költi dús élete kincsét"

/ Arany János /

Egy éve lesz, hogy városunk tiszteletben és szeretetben álló orvosa, dr. Cseresnyés Kolos /1919-1995/ elköltözött a földi életből. Nagy űrt hagyott maga után, búcsú nélkül távozott közülünk.

Hiányzik a nagy tudású, nagy tapasztalattal rendelkező orvos, aki pályáját 1946-ban Törökszentmiklóson kezdte magánorvosként. Ekkor indította el a bőrgyógyászat szervezését is. Miután megnősült, Tiszapüspökiben telepedett le 1949-ben. A kis falu igazi háziorvosa volt, akit a község lakói problémáikkal bármikor megkereshettek. Szívén viselte a falusi ember élet- és lakáskörülményeinek javítását. Nem sajnálta az időt az ismeretterjesztő előadásokra sem, ahol még közelebb került az emberekhez. Ez a kölcsönös szeretet végigkísérte egész életén.

1963-ban átköltözött családjával Törökszentmiklósra, ahol körzeti és bőrgyógyászati szakrendelést látott el nyugdíjazásáig. Magánrendelését viszont haláláig folytatta. Orvosi munkáját hivatástudattal végezte. Utolsó percig képezte magát, figyelemmel kísérte a kutatási eredményeket, a megjelenő új gyógyszereket, melyeket alkalmazott is betegeinél.

Gondolkodása nemcsak betegei testi épségének ápolásában merült ki, hanem gondja volt lelki harmóniájukra is. Fontos volt számára a betegséget kiváltó okok feltárása, azok megelőzése. Családja mellett betegeinek szentelte életét. Kikapcsolódást, felüdülést a komolyzene és a szépirodalom jelentett.

Áldozatos munkájához felesége teremtette meg a kiegyensúlyozott hátteret. Bizonyára nem véletlenül választotta két lánya is az egészségügyi pályát, melynek megalapozója az édesapa élő példája lehetett. Sok öröme volt felcseperedő négy unokájában. Özvegy édesanyjának is támasza volt idős napjaiban.

Az utóbbi években egészsége meggyengült, többször került kórházba. Még fel sem épült egészen, máris visszaállt betegei szolgálatába. Halála előtti napon is rendelt. Nem gondolt beteg, megfáradt szívére, ami egy pillanat alatt lezárt egy szép munkával, eredményekkel teli orvosi pályát. Munkájának elismerését két kitüntetése is tükrözi. A másodikkal az egészségügy szolgálatában végzett kiemelkedő szakmai munkáját ismerték el 75. születésnapján. A legnagyobb kitüntetést mégis a betegei ragaszkodása, bizalma jelentette. Halálának híre nem jutott el a távolabb élő betegeihez, akik hónapokkal később is keresték problémáikkal. Ekkor értesültek a tragikus eseményről, a jóságos Doktor bácsi nem rendel többé.

Köszönjük nekünk juttatott jótéteményét.

Tóvizi Edit
gimn. tanár

A munka világa - a Munkaügyi Központ rovata

A munka világa című rovat célja a térség foglalkoztatási helyzetének folyamatos bemutatása.

A kirendeltség rendszeresen tájékoztatja a kedves olvasókat a munkája során szerzett tapasztalatokról, munkaerőpiaci információkról, a körzetében előforduló eseményekről.

Célunk az is, hogy élő kapcsolatot alakítsunk ki környezetünkkel, és a hozzánk intézett kérésekre, észrevételekre válaszoljunk.

A munkáltatók, munkavállalók, vagy az állást kereső munkanélküliek közös érdeke, hogy a foglalkoztatás során, ill. annak megszűnésekor a felek jogosultságai érvényesüljenek, kötelezettségeiket teljesítsék. Folyamatos munkajogi témáinkkal az ilyen irányú tájékoztatást kívánjuk elősegíteni, lehetőséget biztosítva arra is, hogy munkajogi kérdésekre válaszoljunk.

ParagsrafuS

Tájékoztatók, gyakorlati útmutatások a munkajog világából

Jelen cikkünkben felvetett jogi kérdésekre válaszolunk.

K.I. kérdezi: Két évig álltam határozatlan időtartamra szóló munkaszerződés alapján egy Kft. alkalmazásában. Munkavégzésem ellen kifogás nem merült fel.

Főnököm behívatott irodájába, s szóban közölte velem, hogy további megrendelés hiánya miatt munkaviszonyomat azonnali hatállyal megszünteti. Szóbeli felmondásával egyidejűleg átadta részemre a munkaviszonyomról szóló igazolásokat. Én intézkedését szóban azonnal vitattam.

Helyesen járt-e el a munkáltató, hová fordulhatok panasszal?

Az Ön munkaviszony - megszüntetése érvénytelen. Hatályos jog szerint a munkáltató a határozatlan időtartamra szóló munkaviszonyt - amennyiben a továbbfoglalkoztatást biztosítani nem tudja - felmondhatja. A felmondást írásban, indoklással ellátva kell a munkavállalóval közölni.

Az Ön esetében a munkáltató a munkaviszonyt 30 napos felmondási idő betartásával szüntethette volna meg, melynek felére Önt a munkavégzési kötelezettség alól fel kellett volna menteni, s ezen időre az átlagkeresete jár.

Ön a több szempontból jogellenes munkáltatói intézkedést követő 15 napon belül munkáltatójánál munkajogi vitát kezdeményezhet a jogsérelem orvoslására. Ezen kezdeményezésre a munkáltató 8 napon belül egyeztető tárgyalást köteles kitűzni. Amennyiben az egyeztető tárgyalás eredményre nem vezet, illetve a munkáltató az egyeztető tárgyalást ki sem tűzte, úgy Önnek jogában áll a jogsértő munkáltatói intézkedés ellen munkaügyi bíróságon pert indítani. Ez esetben a bíróság meg fogja állapítani a jogellenes munkaviszony megszüntetését, s ezzel egyidejűleg a munkáltatót kártérítés és szankció jellegű átlagkereset- végkielégítés megfizetésére kötelezi.

Sz. J.-né kérdezi: Egészségügyi intézményben dolgozik. Ezt megelőzően 5 évig szellemi szabadfoglalkozású tevékenységet folytatott, amely időtartamot munkáltatója közalkalmazotti fizetési besorolásnál 1996. január hó 1-től nem vett figyelembe. Jogszerűen járt-e el munkáltatója?

Igen. A közalkalmazottak fizetési fokozatainak megállapítása szempontjából az 1992. június hó 30-át megelőző valamennyi munkaviszonyt a munkáltatónak el kell fogadni, s az átsorolásokat 1996. január hó 1-től ennek megfelelően végre kell hajtani.

Önnek a vitatott időtartam alatt vállalkozás jellegű jogviszonya állt fenn, amely időtartam a korábbi, s a jelenlegi hatályos jog szerint nem minősül munkaviszonynak. Az Ön munkáltatója jogszerűen járt el, amikor ezirányú kérelmének teljesítését elutasította.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy munkajogi kérdéseiket írásban eljuttathatják, illetőleg minden hónap második és negyedik hetének csütörtöki napján a Kirendeltség irodahelyiségében az érdeklődők részére ingyenes jogi tanácsadást nyújtunk.

A következő számban a munkaviszony-létesítés jogi feltételeivel foglalkozunk.

Szabóné Dr. Szabó Erzsébet jogtanácsos
munkajogi szakértő

Családra mindenkinek szüksége van, a család mindenkire számít

A törökszentmiklósi Nagycsaládosok Egyesülete igen aktívan, gazdag programmal működött az elmúlt évben. Az egyesületnek jelenleg 86 család a tagja. A taglétszámból 276 a gyermekek száma és ebből 214-en vannak 14 éven aluliak.

Íme 1996. évi programunk:

1./ Év indítás, beszélgetések. Játékos gyermek-foglalkozások. Közgyűlés.
2./ Farsangi szokások felelevenítése. Jelmezek készítése. Jelmezes farsangi felvonulás
3./ Egészséges életmód. Táplákozási szokásaink. Előadások szervezése.
4./ Apró húsvéti ajándékok készítése, játszóház a gyermekek részére
5./ Véradónap szervezése. A Vöröskereszt munkájának jelentősége a mindennapi életben címmel előadás gyermekek részére.
6./ Gyermeknapi kavalkád. Játékos vetélkedő kicsiknek és nagyoknak. Gyermekműsor. Országos Családi Nap Kamaraerdőn.
7./ Szentmiklósi Napok 96 rendezvénysorozaton való részvétel a gyermek-programok és játékok házigazdájaként.
8./ Kirándulás: Tiszapüspöki Tisza-part. Horgászverseny. Halászlé főzés.
9./ Minden évben megrendezésre kerülő Nagycsaládos Találkozón való részvétel.
10./ A környezet, amelyet védeni kell címmel rajz-pályázat gyerekeknek. Játékos vetélkedő, videofilmek vetítése.
11./ Gyalogtúra az erdőben - Tőserdő. Tűzrakás a szabadban, főzés.
12./ Bethlehemezés szokásainak felelevenítése. Karácsonyi díszek készítése, csomagolási technikák elsajátítása. Játszóház táncházzal a gyerekek részére.

Fekete Ferencné
egyesületi titkár

Kiss Zoltán szakács receptjei

KONYHA

A húsvéthoz kötődő étkezési szokások tájanként változóak. Közös jellemzőjük, hogy elmaradhatatlan fogás a füstölt sonka , vagy ennek különféle változatai.

Mivel az ünnep a tavasz érkezésének az ideje is, így a húsvéti bevásárlásnál nem szabad megfeledkezni a hónapos retekről, az újhagymáról, a fejes salátáról és a tormáról sem. S ugyanez mondható el a húsokról is. Míg karácsonykor a nehéz, testes ételek dominálnak, addig húsvét napján a fiatal bárány-, birka-, ürü- és borjúhús adja meg az ünnepi menü sajátos karakterét.Aki nem tudja még, hogy mi kerül az asztalra, annak esetleg a következő, egyszerűen elkészíthető étellel segítséget tudok nyújtani.

Húsvéti báránycomb:

Hozzávalók: 80 dkg báránycomb, 2 dkg só, 8 dkg füstölt szalonna, 1/2 dl olaj, 1 ek. paradicsompüré, 3 dkg liszt, 3 dkg vaj.

Elkészítés: a kicsontozott báránycombot kötözőzsineggel átkötjük, fütölt szalonnával megtűzdeljük, megsózzuk, és sütőpléhre helyezzük. Leöntjük forró zsírral vagy olajjal, és középmeleg sütőbe tolva gyakori locsolgatás mellett szép pirosra sütjük. Ezután a tepsiből kiemeljük, s a visszamaradt sült zsírt elkeverjük a paradicsompürével, megszórjuk egy kevés liszttel, még egyszer megkeverjük, és kis ideig még tovább pirítjuk. Felöntjük kb. 1 1/2-2 dl vízzel, jól kiforraljuk és átszűrjük. Végül az elkészített pecsenyeszaftba diónyi nagyságú vajat teszünk, és jól eldolgozzuk abban.A báránycombot felszeleteljük, petrezselymes burgonyával vagy vajban párolt zöldségekkel körítjük, és a húst leöntjük a pecsenyeszafttal.

Mivel kínáljuk a locsolókat?

A húsvéti locsolkodás régi népszokás, ma már ugyan egyre kevésbé divatos. Vendégségbe járni azonban jeles ünnepkor - így húsvétkor is - kedves hagyomány. Jönnek a rokonok, barátok: illik ilyenkor megkínálni őket valamivel. Nemcsak itallal, hanem mellé való finom falatokkal is. A gyermekek kedvenc „itala", a kóla vagy a gyümölcslé mellé most igen gyorsan elkészülő, finom gyermekcsemegét ajánlok:

Kínai rizsfánkocskák:

Hozzávalók: 24 dkg rizs, 7 dl tej, 10 dkg cukor, 15 dkg lekvár, zsemlemorzsa, tojás, és olaj a sütéshez.

Elkészítés: a szokásos módon, de egészen sűrű állagú tejberizst főzünk. Gyúródeszkát meghintünk kristálycukorral, kiborítjuk rá a rizst, laposra simítjuk, és pogácsaszaggatóval kerek formákat szúrunk ki. Mindegyik korong közepére egy kis barack-, málna- vagy ribizlilekvárt teszünk, majd gombócokat formálunk, meghengergetjük tojásban és morzsában, s forró olajban hirtelen kisütjük.

A kakukkfű

Az ókori Egyiptomban, Görögországban is ismerték a kissé kámforos, ám igen kellemes ízű kakukkfüvet. Elterjedésére jellemző, hogy a világ összes konyhája használja a szóban forgó fűszernövényt, különösen a francia gasztronómia részesíti előnyben. A kakukkfű vadon is terem, de sok kiskertben termesztik a fűszerek kedvelői. Az üzletekben vágott vagy morzsolt alakban kapható. Tárolásnál ügyeljünk arra, hogy csak jól zárható üveget válasszunk, mert hamar elveszíti aromáját. Igen intenzív hatással bír, tehát óvatosan adagoljuk, hiszen a készülő étel ízkarakterét is képes megváltoztatni. Érdemes a receptúrákban leírt mennyiségeket szigorúan betartani. Étvágygerjesztő, emésztést segítő hatása miatt főleg a nehezebb ételek alapvető fűszere. Alkalmazható a kímélő és a diétás étrendben is, nem irritálja az emésztőszerveket.

Sztárok ételei

New Yorkban, a Lexington Avenue 593. szám alatt éjjel-nappal nyitva tart a Stars Deli étterem, ahol a világ minden különleges étele kapható. Hazánk természetesen a gulyással képviselteti magát. Az igazi meglepetések az úgynevezett „sztárspecialitások".

Michael Jackson: három kenyérréteg között marhanyelv, svájci sajt, mindez leöntve természetesen orosz salátaöntettel.

Woody Allen: három szelet kenyér között fehér pulykamell, pastrani, apróhagyma, paradicsom és természetesen orosz salátaöntet.

Madonna: három kenyérréteg között májszeletek, marhahúskonzerv, paradicsom és az úgynevezett Bermuda-hagyma.

Esztergályos Cecília kedvenc étele:

A közelmúltban városunkban vendégszerepelt művésznő igen híres ételspecialitásairól. A Família Kft-ben - bár kevés a konyhai jelenet, - megtudhatjuk, hogy milyen étvágygerjesztő ételeket főz, kivéve ha a sütőben felejti. Civilben azonban az időhiány miatt a legegyszerűbben elkészíthető ételek kerülnek az asztalra

Rántott csirke Cecília módra:Személyenként egy nagy csirkecombot - amelyet a szokott módon készítünk el - panírozás előtt a bőrét fellazítva amerikai mogyorót és zsíros sajtot teszünk bele, melyet hústűvel rögzítünk. Köretnek töltött tojást, franciasalátát és vajas kukoricát adjunk hozzá!

Áprilisi előzetes:/Menüajánlat:/

- Avokádóval töltött paradicsom
- Sertésmáj vörösboros mártásban
- Sáfrányos túrókrém pisztáciával

Továbbá :

- A szerecsendió
- Jó tudni..

Meleg helyzet - avagy a helyzet reménytelen, de meleg

Képzelt riport egy „alternatív" családnál

- Jó napot kívánok! Az újság munkatársa vagyok. Szeretnék riportot készíteni Önökkel.

- Üdvözlöm! Homo Kolos vagyok. Ő a házastársam, Meleg Elek.

- Á, szólítson csak Ellikének...fáradjanak be, nekem most el kell mennem az iskolába, addig nyugodtan beszélgessenek.

- Elárulná, Homo Kolos úr, hogyan ismerkedtek meg?

- Hát, az úgy volt, hogy eleinte csak kerülgettem, szemeztem vele a villamoson és egyéb nyilvános helyeken, majd egy úgynevezett klubban egészen össze - melegedtünk.

- Mióta élnek együtt?

- Ó, már régen: három éve.

- Ön hűséges típus?

- Nagyon. Már több, mint egy hónapja nem volt más kapcsolatom: rá se nézek más férfire.

- És nőre?

- Ugyan hová gondol? Nem vagyok én olyan...

Így társalogtunk már majd egy órája, amikor hazaérkezett Meleg Elek, kézenfogva egy nyolc év körüli kislánnyal, aki illedelmesen köszöntött.

- Kezét csókolom, Vélet Lenke vagyok, ők a szüleim. Most éppen az Anyák Napját ünnepeltük az iskolában, onnan jövünk.

- Mesélj, milyen volt az ünnepség?

- Szép! Mindenki mondott egy verset vagy éneket, és virággal köszöntötte édesanyját. De én úgy érzem, hogy engem nem szeretnek az osztálytársaim... Olyan szépen elmondtam a verset, és mégis, mikor azt mondtam, hogy nekem van a legszebb mamám, és átadtam Elli mamának a virágcsokrot, az egész osztály hangos röhögésben tört ki. Biztosan azért, mert az én anyukám más, mint a többi gyereké. Pedig az iskolába kitett nagy plakátról is leolvashatnák, hogy „te is más vagy, te sem vagy más"...Szégyellje magát a többi gyerek: a plakáton két férfi van, ez azt jelenti, hogy nekünk, gyerekeknek ez a példakép; a többi gyerek családja már ódivatú.

- Kedves Homo - Meleg házaspár! Hogyan jutottak arra a gondolatra, hogy még egy gyereket is belekevernek ebbe az - enyhén szólva - szokatlan kapcsolatukba?

- Elvégre nekünk is jogunk van a boldogsághoz, amihez a gyerek is hozzátartozik: hiszen Európába tartunk, vagy nem? És hallhatta: a gyerek is mondta, hogy már az iskolában is tért kapott a semleges világnézet. Most még ellenszenvvel viseltetnek irántunk, mert mi másképp gondolkodó / és viselkedő/ kisebbség vagyunk. Az emberek többségében nincs semmi liberális érzés! De - hála liberális, szociális kormányzatunk propagandájának - higyje el, majd a törvény is legalizálni fogja a kapcsolatunkat, nemsokára mi leszünk többségben, és a heteroszexuális kapcsolat fog háttérbe szorulni. Akkor majd nem fogják kinevetni a gyerekeinket az iskolában!

Ez előfordulhat. Egyet azonban nem értek: heteroszexuális kapcsolat híján hogyan képzelik a gyermekáldást?

-ejha-

KENGYELI ✶ HÍREK

Kossuth Lajos szobrot avattak Kengyelen

A község Általános Iskolája ünnepélyes keretek között kapott nevet a közelmúltban.

Kossuth Lajos szobrot avattak fel abból az alkalomból, hogy az intézmény felvette Kossuth Lajos nevét. A mellszobor alkotója Katona József szobrász, munkája eredményeként gazdagabb lett a falu lakossága egy gyönyörű műalkotással.

Pályázati felhívás

A Községi Könyvtár az általános iskolások számára hirdette meg pályázatát.

Címe: Ilyennek szeretném látni községünk könyvtárát.

Beküldési határidő: 1996. március 18.

Az alkalom pedig, hogy a Művelődési Ház tetőterét beépítve nagyobb alapterületű könyvtárat kapjunk.

Február 1-én nyílt meg a „Marcipán" cukrászda

Az önkormányzat tulajdonában lévő Kossuth utcai tejbolt bezárt. Február 1-től bérbe adták egy tiszaföldvári vállalkozónak, aki cukrászdát nyitott. Így a finom, friss sütemény naponta elérhető a lakosság számára.

Telefon

A MATÁV bővítette az idén is a telefonelőfizetők számát, így mostanra elérte a 228 előfizetőt. A tervekben szerepel még további hálózatbővítés.

Őszirózsa Nyugdíjas Klub

Az 55 fővel működő nyugdíjas klub minden hétfőn tart összejövetelt. A gazdag programajánlatból:

- Fórum az Idősek Klubjában

Vendég: Szabó István, a község jegyzője, aki válaszolt az időseket érintő kérdésekre.

- Március 2-án, szombaton Gyulára szerveztek buszkirándulást a gyógyfürdőbe 45 fővel.

- A közelgő nőnap alkalmából készülődnek már az ünnepségre.

Computeres látásvizsgálat és szemüvegkészítés

1996. február 27-én érkezett Kengyelre a Szemüvegkeretgyár látásvizsgáló autóbusza a Művelődési Ház udvarára. Nyugdíjasoknak ingyenes volt a vizsgálat, melyre az érdeklődés hatalmas volt.

Nagy Mihályné

TÖRÖKSZENTMIKLÓSI ✶ HÍREK

✶ Február 2-án földárverés volt a Városi Művelődési Központ pódiumtermében. Az utolsó alkalom, ahol a helyben földet vásárolni szándékozók elköltheték kárpótlási jegyeiket. Törökszentmiklóson több földárverés nem lesz. Akiknek még van kárpótlási jegyük, vagy ezután kapják meg, azoknak csak részvényvásárlási lehetősége maradt. Ennek megfelelően az alig 290 aranykorona értékben árverésre került földmennyiségért a három évvel ezelőtti árnak csaknem a tízszeresét kellett fizetniük az eredményesen licitálóknak. Az erdősávok háromezer, a szántóföld 6000 Ft-os aranykorona-áron talált gazdára.

✶ Február 13-át nem nevezheti szerencsés napnak a Kölcsey Ferenc Általános Iskola igazgatónője, Ferencz Jánosné. Az iskola Ipolyi Arnold téri épületében kiégett az egyik tanterem. A tűz - szerencse a szerencsétlenségben - délután keletkezett az egyik használaton kívüli tanteremben, a papíkosárból kiindulva. A tüzet észlelő tanítónő ajtónyitására lobbant lángra a tanterem berendezése és teljesen kiégett. Csak az őrangyala óvta meg a tanítónőt is a komolyabb sérüléstől. Óvatosságának köszönhetően az ijedtségen kívül komolyabb baja nem esett, pedig a levegőt kapó égés szinte robbanásszerűen kapott lángra. Az iskola várja a segítséget a kormos falak, üszkös berendezés rendbetételéhez, pótlásához.

✶ A Keresztényidemokrata Néppárt helyi alapszervezetének vendége volt február 16-án, pénteken 16 órától dr. Giczy György, a KDNP elnöke, országgyűlési képviselő. A lakossági fórumot a Katolikus Népkör nagytermében, a Kossuth út-Hunyadi út sarkán

tartották, melyen kb. 150-en jelentek meg. A fórum résztvevőinek kérdéseire közvetlenül válaszolt dr. Giczy Görgy pártelnök, egészen este, fél nyolcig. A rendezvényen megjelent néhány más párt helyi elnöke, a képviselőtestület több tagja és a polgármester úr is, valamint a civil szféra képviselői.

* Február 16-án, pénteken Esztergályos Cecília vendégszerepelt a Városi Művelődési Központ pódiumtermében önálló estjével mely 19 órakor kezdődött.

* Önkormányzati ülés volt február 29-én, csütörtökön délután 3 órától a polgármesteri hivatal harmadik emeleti tanácskozótermében. A napirenden szerepelt a víz- és csatornadíj emelésére tett Területi Víz-és Csatornamű Kft. javaslat, a város hároméves sportkoncepciója és a Bölcsöde önálló számlanyitásának javaslata, továbbá személyi ügyek. Utóbbiak között szerepelt a Petőfi Általános Iskola igazgatójának augusztus 1-i határidővel történő felmentése nyugdíjba vonulás miatt, illetve a Városüzemeltetési Centrum igazgatójának felmentése március 31-i határidővel, mely saját kérésére történt. Mindkét posztra pályázat kiírása történik hamarosan.

* Március 1-én, pénteken volt a Nagycsaládosok Egyesületének farsangi bálja a Városi Művelődési Központban.

* Március 12-én, kedden 14 órakor bérleti hangverseny volt középiskolásoknak a Művelődési Központban.

T.

ÍGY IS LEHET

Egy régi egyesület újjászületése

Egy régi kép - a régi tagságról

1991. július 18-án a Kossuth u. 212-ben 78 lelkes ember megalakította, újraélesztette a Katolikus Népkört. Ez az egyesület már a századforduló idején is működött egészen addig, amíg a Rákosi - féle „szocialista átszervezés" utol nem érte, lesöpörvén a létezés színpadáról. A negyven év alatt több gazdája is volt: táncterem, mozi, fodrászüzlet, majd a nagytermet felszabdalva különféle irodákat alakítottak ki az utcai frontot felemássá téve, és ezzel megbontva az épület eredeti patináját: egyik felére új, az eredetitől merőben eltérő ablakokat raktak, belül pedig eltérő szintkülönbséggel és itt-ott álmennyezettel különböző helyiségeket, műhelyeket rögtönöztek pillanatnyi érdekeiknek megfelelően.

A rendszerváltás után az önkormányzattól visszaigényeltük, és használatra visszakaptuk az épületet - mondja Markót József, a Népkör elnöke. 1992-ben utolsó gazdája, a GAMESZ is kiköltözött, így elkezdhettük az újjáépítést. A padlásrészt átnézve nagy megdöbbenéssel tapasztaltuk, hogy a hatalmas gerendából több méteres darabokat kifűrészelgettek, a csonkokat drótkötéllel összekötözgették, szóval vandál munkát végeztek. Hogy ki, vagy kik és mikor, azt utólag már nehéz lenne megállapítani: csupán arra van tippünk, hogy milyen célból vihették el az értékes gerendákat...

Az „átvétel" után költségvetést készítettünk, mely szerint a helyreállítás, felújítás költsége több, mint 2.500 e Ft lett volna ÁFÁ-val /1992. évi áron/! Tekintve, hogy semmiféle induló tőkével nem rendelkeztünk, úgy döntöttünk, hogy társadalmi munkában, összefogással, apródonként fogjuk elvégezni a helyreállítást. Első dolgunk volt az állagmegóvás érdekében a beázás megszüntetése, majd az ún. kisterem rendbehozatala, ahol a Kisgazdapárt, majd utána - és jelenleg is - a Kereszténydemokrata Néppárt tartotta, tartja gyűléseit, összejöveteleit. Ezideig a Katolikus Népkör is a kisteremben tartotta rendezvényeit /gyűlések, ünnepi megemlékezések, szüreti mulatságok, bálok, stb/. Évente Mikulás ünnepséget is rendezünk, mely igen kedvelt a tagság gyermekei, unokái és a környékbeli kisgyermekek körében. 1994-ben már olyan nagy volt az érdeklődés /közel 100 csomagot osztottunk ki a gyermekeknek/, hogy csak szűkösen fértünk a kisteremben.

Elhatároztuk, hogy 1995-ben mindenképpen elkészítjük a nagytermet,ehhez próbáltunk támogatókat keresni. Az önkormányzati képviselők közül többen pozitíven álltak kérésünkhöz, és képviselői keretükből 10 ezer Ft-tól 190 ezer Ft-ig különböző összegekkel támogatták az átalakítási, felújítási munkálatainkat. Pályázatot nyújtottunk be az Országépítő Alapítványhoz, valamint a helyi Városfejlesztési Alapítványhoz : mindkét helyről 50-50 ezer Ft-ot kaptunk.

Nem elhanyagolható az a nagyfokú segítség, melyet a tagságtól kaptunk. Kis nyugdíjaikból megtakarított 5-10-20 ezer forintjukat ajánlották fel év elején, ki hitelként, ki adományként annak érdekében, hogy a szükséges anyagokat megvásárolhassuk és elkezdhessük a munkát. A vezetőség és a tagság egy része közel kétezer társadalmi munkaórában betont tört, alapozott, burkolt, betonozott, festett, mázolt, függönyöket, zászlókat varrt, terítőket, a székekre ülőpárnát készített, stb., így jóformán csak az anyag került pénzbe, munkabért nemigen kellett fizetnünk.1995. augusztus 20-án munkánk eredményeként birtokba vehettük a nagytermet: a polgármester úr és az egyházi vezetők közreműködésével ünnepélyes keretek között megtörtént a nagyterem átadása, megszentelése, megáldása.

Azonban még erre az évre is igen sok teendőnk maradt:

- a mennyezet szigetelése, mellyel csökkenthetnénk a fűtési költséget;
- színpadi világítás, hangosítás
- a mellékhelyiségek korszerűsítése, hiánypótlások
- hideg-melegvizes mosogató, ehhez vízmelegítő beszerzése, felszerelése, stb.

Próbálunk ez évben is támogatást, támogatókat keresni, ez azonban - az ismert pénzügyi megszorítások miatt - egyre nehezebb.

-sj-

RENDŐRSÉGI HÍREK

Gyengéje volt a használt kerékpár

A vagyon elleni bűncselekmények miatt többszörösen büntetett előéletű Papp József hajléktalan 1995. októberében szabadult a börtönből, ez év január közepétől azonban már ismét élvezhette a rendőrség vendégszeretetét. Úgy gondolta, hogy valamiből meg kell élnie, ezért az eltelt két és fél hónap alatt kerékpárlopásokból és ezek eladásából tartotta fenn magát. Márkás járműveket ritkán vitt el, inkább a kevésbé mutatós, használtakat részesítette előnyben. Számára az is mindegy volt, hogy lezárták-e, vagy sem, amit el tudott kötni, azt elkötötte. A helyszínekben nem válogatott, hiszen boltok, kocsmák, szórakozóhelyek, magánházak elől, sőt az ÁFÉSZ udvaráról is tuladonított el kétkerekűeket. Jó kondícióban lehetett, ugyanis átkerekezett Mezőtúrra vagy Kétpóra, ott eladta azokat. Hogy visszafelé se jöjjön üres kézzel, a helyszínen pótolta a hiányt, majd az ott eltulajdonított kerékpárokkal visszakerekezett Miklósra, és itt értékesítette az újabb szerzeményt. Papp József eddig 12-15 esetben bizonyult bűnösnek, melyeket beismert, de az esetek száma kétszerese is lehet, hiszen kerékpárlopások tömkelege vár még felderítésre.

Mindent, ami mozdítható

Névrokona, Papp József ceglédi lakos / jelenleg ő is hajléktalan / 17 esetben volt büntetve vagyon elleni bűncselekmény miatt. Legutóbbi büntetéséből ez év január 1-én szabadult, de már előtte szökésben volt. A ceglédi rendőrség 4-5 újabb bűncselekmény elkövetése miatt eljárást indított ellene, végül a miklósi Rendőrkapitányság elfogatóparancsa alapján városunkban vették őrizetbe.

Papp József alkalmi lopásokból tartotta el magát. Többnyire ismerősei lakásába hatolt be ajtókifeszítés módszerével, néhány esetben besurranó tolvajként. Minden mozdíthatót elvitt, amit elbírt, és amiről úgy gondolta, hogy eladható. Az eltulajdonított értékeken gyorsan túladott, majd az így szerzett pénzt elsősorban alkoholra költötte. Gyorsaságára jellemző, hogy egyik szabadonbocsátását követően 3 óra alatt 3 bűncselekményt kísérelt meg elkövetni, ebből 2 sikerült is. A gyorsaság azonban a rendőrségre is jellemző, hiszen a lopás bejelentését követő 1 órán belül ismét őrizetbe vették. Az elkövető ekkor már túl volt egy lopott rezsó értékesítésén, az érte kapott 500 forintból pedig 200-ért a szomjúságát csillapította.

Minden út a szélvédőn át vezet

A fiatalkorú M.G. és B.Zs. nemcsak Fegyverneken és környékén, hanem Törökszentmiklóson is ismert. Székhelyük azonban az előbbi terület volt, 1995. óta itt követték el sorozatjellegű gépkocsifeltöréseiket. Módszerük annyiban számított hagyományosnak, hogy amíg az egyikük figyelt, addig a másik betörte a kiszemelt gépkocsi szélvédőjét, és a járműben talált értékeket eltulajdonította. A szélvédő bezúzására azonban új technikát eszeltek ki / az ötletadás elkerülése miatt ezt a módszert nem közöljük /. Mindkettőjüket lakossági bejelentés alapján sikerült elfogni. Az eddigi adatok alapján a lopással okozott kár 5-600 ezer forintnyi, a rongálásból eredő kár pedig 50-60 ezer Ft összegű. Jelenleg mindketten a miklósi kapitányság fogdájának lakói.

Csak ehető és eladható legyen

Egy lakásbetörés kapcsán bukott le januárban az a 8-10 főből álló „együttes", melynek három állandó tagját 1995-ben havonta-kéthavonta előállított a rendőrség, de alkalmi társaik is büntetett előéletűek. Az eljárás során fény derült arra, hogy sorozatos betöréseket, lopásokat követtek el a városban. Elsősorban az idősebb emberek házatáját és hétvégi házakat kerestek fel, ahol kevésbé tartottak a leleplezéstől, bár nem lehet azt állítani, hogy erre specializálták magukat. Az Emelőgépgyártó raktárából például színesfémet vittek el, a Székács Mg-i Szakközépiskola baromfitelepéről tyúkot és tojást loptak, épülő házak portájáról pedig nagyobb értékű építőanyagot hordtak el. Egyikük magánakciókat is kezdeményezett. Testvérénél lakván bizonyára otthonosabb körülményeket szeretett volna teremteni, ezért betört a Kapisztrán úti iskola ebédlőjébe, ahonnan függönyöket, evőeszközöket, kerámiákat és egyebeket vitt el. Számlájára írható még több vagyon elleni bűncselekmény.

Az állandó és alkalmi társakból összeverbuválódott „kollektíva" mintegy 20-25 sértettnek körülbelül félmillió forintnyi kárt okozott. Négyen közülük előzetes letartóztatásban várják a több szálon futó nyomozás végeredményét.

Az álom egyelőre véget ért

Február 22-én bejelentés érkezett Örményesről, mely szerint K.B. fiatalkorú elkövető rablásnak minősülő bűncselekményt követett el az őt felnevelő nagyapja ellen. Tettét súlyosbítja, hogy a sértettől nemcsak a pénzét vette el, hanem bántalmazta is, majd bezárta a kamrába. A nagyapát a szomszédok szabadították ki, aki ezt követően már nem habozott feljelentést tenni unokája ellen. Ekkor derült fény az előzményekre. K.B. ugyanis már előző alkalommal is eltulajdonított nagyobb összeget, amelyet egy amerikai utazásra költött el. A vízum lejárta miatt azonban haza kellett jönnie, de a visszatérés gondolata továbbra sem hagyta nyugodni. Erre kellett /volna!/ az újabb apanázs, amelyet erőszakkal próbált megszerezni. Ez az összeg azonban kevésnek bizonyult dédelgetett terve valóra váltásához, és letartóztatása miatt sem juthatott messzire. Rablás és testi sértés miatt 2-8 évig elmélkedhet majd az álomutazásról Sz.Zs

✧ SPORT ✧ SPORT ✧ SPORT ✧

Az atlétika utánpótlás a fővárosban is letette névjegyét

A megyei fedettpályás versenyek után a legjobbaknak lehetősége volt Budapesten, az FTC futófolyosón fővárosi /FTC, VASAS, UTE, KSI / és az ország több rangos szakosztályával is felvenni a versenyt a gyermek- és serdülő korcsoportos atlétáknál.

A Törökszentmiklósi SE atlétái 6 fővel a gyermek korcsoportos, közel 200 fős mezőnyben értek el kiemelkedő sikereket.

Eredmények:

1985-ös születésűek

Zsigmond Mariann	60 m síkfutás	9.23 mp	I.h.
	távolugrás	383 cm	I.h.
Jámbor István	60 m. gátfutás	11.06 mp	I.h.
	távolugrás	395 cm	II.h.
Oláh Csilla	60 m. síkfutás	9.30 mp	III.h.
1986-os születésűek			
Szekeres Lajos	távolugrás	368 cm	II.h.
	60 m síkfutás	9.56 mp	III.h.
Fehér Imre	60 m síkfutás	9.52 mp	II.h.

A következő szombati napon a serdülő „B" korcsoportosok fedettpályás Hárompróba Összetett Országos Seregszemléje került megrendezésre a Fradi futófolyosón. A rendező FTC szakosztály a MASZ által biztosított bajnoki érmeket , illetve tiszteletdíjakat adta át a helyezetteknek, mely versenyt a jövő évtől hivatalosan is szeretnék serdülő „B" fedettpályás országos bajnoksággá nyilvánítani.

Az ország számos szakosztályát megmozgató Seregszemlén a miklósi atléták kiemelkedően mutatkoztak be hasonló korú társaiknak, ugyanis az 1983-as születésű lányoknál a dobogón csak törökszentmiklósi atléta állt !

Eredmények:

Göblyös Márta	hárompróba / 80 m. síkfutás11.00 mp, 80 m gátf.11.78mp,távolugrás 668 cm/	1807 p	I.h.
Farkas Éva	hárompróba /80 m. síkfutás 11.16 mp, 80 m. gátf. 14.32 mp/	1745 p	II.h.
Polgár Nóra	hárompróba /80 m. síkfutás11.30 mp, 80 m. gátf. 13.60 mp/	1724 p	III.h

A szakosztályban folyó nevelőmunka rendszeressége eredményezi, hogy az egyben, közel 90 fős létszámot megmozgató szakosztály újból „kitermelt" 10-12 főt, akik további sikereket hozhatnak Törökszentmiklós városának.

Bertán István

POSTAGALMABÁSZ PORTRÉK

Beszélgetés Nagy József tiszatenyői postagalambásszal

- Hogyan lettél versenyző és tenyésztő?

- Mint fiatal ember, megkedveltem ezt a számomra érdekes sportot.

1973-ban beléptem az akkori R-26 postagalamb egyesületbe. 1977-ben, leszerelésem után családot alapítottam. A régi galambjaim utódait Angyal József sporttárstól visszakaptam. Ezekkel az egyedekkel, valamint tőle kapott galambokkal kezdtem el a versenyzést. Galambászatomban ez fordulópontot jelentett.

- Mutasd be jelenlegi állományodat!

- Angyal József sporttárssal 1984-ben Csongrádra látogattunk Kácsó János sporttárshoz fiatal galambok vásárlási szándékával. Az ottani körülményeket és a tartási módot látva még nagyobb ösztönzést éreztem a galambok versenyeztetésére. Kialakult baráti kapcsolatunk lehetőséget biztosított jó tenyészgalambok vásárlására. Jelenleg Angyal József és Kácsó János galambjai képezik állományom gerincét.

- Ismertesd néhány szóban galambjaid eredményeit!

- 1989 hozta meg számomra a várva várt sikert, amikor a kerület által kiírt Kállai Kupát egy előre megnevezett galambbal megnyertem. A rá következő évektől I. osztályú minősítést nyertek galambjaim. Itt meg kell említenem, hogy több, kerületi I. díjas galambom is van a listán. 1994-ben megnyertem az országos ASCH-ból rendezett 3 galambos zóna csapatbajnokságot.

Elért eredményeim arra ösztönöznek, hogy még többet kihozzak magamból és galambjaimból.

- Milyen versenyzési módot alkalmazol?

- 1995-ben áttértem a Szappanos István által leírt „Kevés galamb, nagy eredmények módszere" című könyv módszeréhez.

- Hogyan segít a család a versenyzésben?

- Mivel munkahelyem távol esik az otthonomtól, feleségem kitartó és odaadó munkával látja el a galambjaimat. Ez nagyban hozzásegít a minél jobb eredmény eléréséhez.

- Milyen tanácsokat adnál a kezdő galambászoknak?

- A mai gazdasági viszonyokat figyelembe véve ne a mennyiségi, inkább a minőségi alapanyagot részesítsék előnyben, valamint fordítsanak fokozott figyelmet galambjaik egészségi állapotára, ezáltal eredményeik sokkal gyorsabban jelentkezhetnek.

- Köszönöm a beszélgetést.

Következő számunkban id. Bíró István mutatkozik be. K.E.

A március 15-i Nemzeti Ünnep programja

10 óra: Koszorúzás a szabadságharcosok emlékműjénél a katolikus temetőben. Innen ünnepi felvonulás a Kossuth térre.

11 óra: Ünnepi naggyűlés a Kossuth téri Kossuth szobornál.

14,30 óra: Képek és grafikák címmel Lelkes András és Lelkes A. Gergely kiállításának megnyitója a Városi Művelődési Központ Pincegalériájában.

15 óra: Történelmi játszóház gyerekeknek a pódiumteremben.

15,30 óra: Zenés irodalmi kávéház középiskolásoknak a Pincetanyán, találkozó a Képzőművészeti Főiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatóival

17 óra: Táncház a Miklós Táncegyüttes vezetésével a pódiumteremben.

18 óra: Diák Disco

Halottaink

II.5 - III.4.

Dr.Elekes Pálné Kiss Erzsébet /81/, Szilágyi Zsigmondné László Erzsébet /62/, Haba Andrásné Csörgő Margit /75/, Salamon Imréné Ratkai Irén /82/, Fehér Józsefné Bozsó Mária /50/, Suki Ernő /51/, Donkó Lajos /65/, Ladányi Erzsébet /91/, Nagy Jenő /90/, Őzéné Nagy Éva /49/, özv. Szikszai Imréné Deák Ilona /64/, ifj. Kontos János /41/, Zakar János /70/, Bacsa Sándorné Szabó Irén /74/, Markóth János /60/, Tóth Ferencné Görög Margit /60/, Nagy Pál /76/, Nagy István /83/, özv. Taródi Nagy Menyhértné Papp Erzsébet /85/, özv. Nagy Bálintné Nagy Erzsébet /72/, Csór János / 84/, Polyák Lajos /82/, Őz István /85/, özv. Hajik Györgyné Tóth Erzsébet /82/, Balogh László /72/, Szűcs Imre /70/, özv. Nagy Miklósné Hegedűs Margit /92/, Matúz József /83/, Kun Sándor /55/, Csima Aranka /92/, ifj. Sándor Pál /65/, Bárdos József /82/, Szabó Zsigmond /84/, Dósa Mihályné Nyerges Rozália /67/, özv. Nagy Vincéné Kormos Terézia /75/, Hajnal István /93/, Csóka Jánosné Lukács Piroska /58/, Magyar Jánosné Hegedűs Anna /66/, Erdei Ferenc /84/, özv. Vincze Jánosné Gábor Rozália /93/, Líbor Péterné Simon Terézia /72/,

Nyugodjanak békében!

TSE Alföldi Gabona NB I/B-s kézilabda sorsolás 1995/96-os bajnoki év, tavasz

Időpont	Mérkőzés	Felnőtt	Ifi	Busz
március 1	Békéscsaba -TSE Alföldi Gabona	16.30	18.00	
március 10	TSE Alföldi Gabona - Tiszavasvári	16.30	14.45	15.00
március 16	Kiskunmajsa - TSE Alföldi Gabona	17.30	-	
március 23	TSE Alföldi Gabona - Eger	18.00	19.30	17.00
március 30	Püspökladány - TSE Alföldi Gabona	15.00	16.30	
április 6	Ózd - TSE Alföldi Gabona	17.00	15.15	
április 13	TSE Alföldi Gabona - Gyömrő	17.30	15.45	16.00
április 19	Cegléd - TSE Alföldi Gabona	18.00	16.00	
április 28	TSE Alföldi Gabona - Lajosmizse	16.00	14.15	14.30
május 4	Békés - TSE Alföldi Gabona	18.00	16.15	
május 12	TSE Alföldi Gabona - Szarvas	17.30	15.45	16.00
május 18	Nyírbátor - TSE Alföldi Gabona	16.00	17.45	
május 24	Szeged - TSE Alföldi Gabona	17.20	17.30	

Autóbusz indul a hazai mérkőzések alkalmával a gimnázium elől.

Hajrá T.S.E.!!!

Gyógyszertári ügyelet

márc. 15-16-17. Fehérkereszt
márc. 23-24. Fehérkereszt
márc. 30-31. Fehérkereszt
ápr. 6-7-8. Kígyó Patika
ápr. 13-14. Fontana
ápr. 20-21. Fehérkereszt

PÁLYÁZAT

A Városi Könyvtár novellapályázatot hirdet a millecentenárium alkalmából a városban tanuló diákok és a törökszentmiklósi felnőttek részére az

Árpád-ház királyai és szentjei életéről.

A pályázat terjedelme 2-10 gépelt oldal lehet, melyet jeligével kérünk beküldeni a könyvtár címére / Városi Könyvtár, Törökszentmiklós, Kossuth u. 135. Pf.:48./. A jeligét rejtő borítékot lezárva kérjük a pályázathoz csatolni. Beküldési határidő: 1996. július 30.

Díjak: I. 6000,- Ft, II. 5000,- Ft, III. 4000,- Ft.

Eredményhirdetésre a Helytörténeti Gyűjtemény tudományos ülésén kerül sor.

A témához kapcsolódó irodalom megtalálható a Városi Könyvtár olvasótermében /I. em. 19./

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE
Független közéleti lap
Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Almásy út 1. ☎ 56/390-002
Főszerkesztő: Dr. Szabó Lajos
Számítógépes szerkesztés: Hegedűs Józsefné

Kiadásért felelős:
Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány
ISSN 0866-1839
Nyomdai munkák:
REPRO STÚDIÓ SZOLNOK